

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXXX. Differentia 15. Imponens nova & insolita vectigalia secundùm
Canones communionem ecclesiasticâ privatur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

non debet esse perpetua, nec longi temporis. Pontifex enim ibi contra clericos, quorum consilio occisus est Thomas Archiepiscopus agens jubet monasterio includi ad septennium, aut quinquennium.

III. Dubitabis, an clericus homicidii reus ipso facto privatus sit titulo beneficii sui, an potius sententia Iudicis expectanda? R. non esse privatum ante Iudicis sententiam. Innoc. in c. Cum nastro, de concess. preb. Baldus, Decius, & alii multi apud Diaz. loc. cit. & Iul. Clarum

§. de homic. nam. 21. & communior opinio est, quam vis in eo, qui deliberato animo homicidium commisit, contrarium teneat. Ancharan. Consil. 158. Abb. Felinus, Igneus, & alii quidam, quos recenset Ign. Lopez. in Annot. ad cit. c. 95. Bern. Diaz. Insuper v. Dom. Soto l. 5. de iust. q. 1. art. 9. Comitolum l. 4. q. 10. Boerium decis. 27. Ioann. de la Cruz in Prac. V. art. 1. Filiuc. Tract. 32. c. 8. Comitol. l. 4. q. 10. Azor. II. l. 7. c. 18. §. Quares, & III. l. 2. c. 16. Zerol. Part. 2. v. Homicidium.

CCXXX.

DIFFERENTIA 15.

Imponens nova & insolita vectigalia secundum Canones communionem ecclesiasticam privatur, c. Innovamus, de censib. c. Paternarum 24. q. 3. secundum leges vero in exilium mittitur, c. fin. C. Vectigal, nova institui non posse. Ioann. Bapt. à S. Blasio 128.

I **V**ECTIGALIA publica dicantur, quæ Fiscus caput, cuiusmodi est, quod in portu, aut foro datur. Proprie & speciatim vectigal appellant, quod principi, vel Reip, portorii nomine penditur, id est, pro mercibus, quæ vel invehuntur, vel evchuntur quod ἰσχυρίων Iustinianus vocat in edicto de Alexandrinis: alii pedagium quasi à pedibus: alii guidagia, alii gabellam vocant, quorum jus territorio inhæret, & præter dominum territorii aliis omnibus negatur. Causa exigendi commoditas viarum, & securitas est. Et quia ab exactoribus facile modus exceditur, Alexander III. in Concil. Lateran. c. Innovamus de censib. præcipit, ne quisquam alicubi novas pedagiorum exactiones si-

ne auctoritate & consensu Regum, ac principum statuere aliquo modo præsumat. Si quis autem contra hoc fecerit, & monitus non destiterit, donec satisfaciatur, communionem careat Christianam. Vbi Glossa reges, & principes tantum potestatem habent, nova pedagia constituendi, l. Vectigalia, ff. de public. & vectigal. Aliis omnibus vectigalia interdicta intelliguntur, nisi ex consuetudine, cuius non extat memoria, exigantur. Illa consuetudo autem sive jus à supremo principe impetratum in multis Italiæ, & Germaniæ civitatibus liberis viget, quia æquale cum principibus imperium habent. Quod autem Glossa ait, vectigalia nova ne quidem decreto civitatum insti-

institui posse, de illis verum est, quæ libertate, & privilegio carent. Curandum verò omnibus, qui id juris prætendunt, ut itinera, & portus instaurant, pericula avertant, vias infessoribus liberent, plus justo non exigant, quia ex tacito seu implicito contractu Do, ut faciam, obligantur. Barb. in c. Renovamus.

Card. Tuscus litt. G. Concl. 1. n. 7. Tholof. l. 3. c. 9. Mol. D. 666. Less. l. 2. c. 33. D. 6. Laym. l. 3. Tr. 3. Parr. 1. c. 3. n. 6. qui cum Cajet. & aliis pluribus docet, existente publico dubio de injustitia tributis, subditos, si absque mendacio possint, licitum esse subterfugere.

CCXXXI.

DIFFERENTIA 16.

Maleficis, vel divinatoribus alia pœna iure Canonico, alia iure civili constituta est, c. Qui divinationes 26. q. 5. l. Nemo, l. Nullus, C. de malef. & mathem. Ioann. Bapt. à S. Blasio 114.

I. Malefici nomen aliàs generale (nam, quicumque peccat, male facit) restringitur hic ad eos, qui pacto implicito, vel explicito cum dæmone inito illius operâ, & arte, damnum aliis inferunt: qui ex eo maleficiati, & maleficio affecti dicuntur: de qua re in utroque iure non pauca reperimus constituta. Tholof. l. 34. c. 1. n. 2. Delrio disquisit. Magicar. l. 3. q. 1. Remigius, Sprengerus, & alii. Divinatio, quasi divinitatis imitatio similiter malorum spirituum auxilio perficitur. Nam, quæ nobis occulta, ipsi norunt, præterita, præsentia, futura: & animorum latentes motus, affectionesque c. Sciendum 27. q. 3. Divinatores ergo vocamus, qui dæmonum ministerio abscondita, ignota, & ventura indagant, & enunciant. Delriol. 4. disquisit. Magic. c. 2. q. 1. Mortiferum peccatum esse solâ invincibili (si qua datur) ignorantia excusabile extra controversiam est.

II. Quod pœnam attinet, Concilii Anconiani in c. citato statutum est, ut, qui divinationes experunt, & morem gentiliū sequuntur, vel in domos suas huiusmodi homines inducunt exquirendi aliquid arte Magicâ, aut expiandi causa, subregula quinquennii jaceant, secundum gradus pœnitentiæ definitos, &c. Abb. in c. 2. de sortil. vix certam dari regulam dicit, sed iudici confiderandam esse delicti qualitatē, & quantitatem indeque determinare pœnam aliquando gravem aliquando levem. Cujus opinionem sequitur Grillandus in Tract. de Sortil. quest. 11. v. Clerici verò. Concilium Lateranense quoque sub Leone X celebratum sessione 9. disponit, ut clerici in sortilegiis deprehensi culpabiles in dæmonum invocatione, incantationibus ac divinationibus superiorum iudicio infamiâ notentur.

III. Secundum leges (ait Gloss. in cit. l. 2. c. 2.)